

Pali-uni munquma

Ma-aq mita Bununtuza ka asang qabas a ihaan ludundengaz. Sanasia ka madadengaz i issia buan siin diqanin tu tesqang, madelaz i kuzkuza-un. Ma-aq is munquma ka mokdelaz pok-u-upa pandangazdangaz.

Ma-aq is qanup a ispasiqtu ka qinanup tu titi ka.

Malisihal a Bununtuza haan ludun miqumis. Minsumin a Lipung a, taqu-an in matas-i ki vunu madanuq paaz. Minqansiap in a madadengaz tu sinnava-an in.

Ihaan in vunu lakakangkang, la-aszaq, makalus, lanasnas a madanuq in. Tan-a ki madadengaz tu tui tui tui ha ha ha ma-a-os-os qanvang lakakangkang. Saduu ki bunun tu maldikus i samang makankongkong madadanuq. Heza qongu haan tankinuz ta, padangi-an i sinlakatkat tu samang tu na isdanuq.

Ma-aq is tal-ia in a sindanuq a, kitngaa in a bunun mokdelaz pok-u-upa mavulvul i sindanuq tu paaz ta.

Ma-aq is mintunpuq in a paaz a kitngaa in amin a dulpin, tanluluhlu kusbabai munhaan vunu ta mama-un laas i paaz. Ma-aq a madadengaz a matas-i ki ispasinava, ispapaqpaq, qolta ispusbai ki qazam. Madia bunun a matuduldul haan qutun miqepu ki paaz.(samuq sinpasinava qan a nepa.)

Tinsinhav in a paaz lasuqdung in. Maszang kiim masoqbung sadu-an.

Ma-aq is mopin ta ka paaz a, todaniv i bunun mapalupaiv makulut paaz, asa tu heza ka qena ka iskulut i paaz a, asa amin tu heza ka titislutan i paaz, mapadusa tu bunun a makulut i paaz a, ma-aq a duma bunun a mateslut i paaz, mopa ta tu tastubangkalbangkal aminun makulut, ma-aq is talabal a mopa mabaqis a vali ka, tutuza tu uka sekaskopa maklangdengaz, ma-aq is kanaqtung in a manahipdengaz i mopa na ma-un i mebabu; manahip amin a tastulumq i kanaqtungan in makulut a paaz. Na lusqa in ilumag mapavavali ki paaz, ma-aq is maqaliv in a maqtu in mama-un i paaz.

Mopa ma-aq qabas a Bununtuza ka, ni-i tu mama-un i paaz, sia maduq, hutan, pu-i, tai, salaaz, batal, diil a kakonun. Tudiip in tu minsuma in a Puut un mun-Tevang ti, saduu nai ta tu talpapaaz a, pakonan ingtaa ki mepaaz tu qesing a tutuza tu salinhahansum salaz, peskatudiip in a bunun sililili in nai ta tu madanuq i paaz a, maqtu in mama-un i mepaaz tu qesing solaopa ko, paaq pu-un isdaukdauk in ni-i in mama-un i maduq, salaaz, diil, siin batal, lusqa in taltatas-a ki paaz solopa ko, nepas na maku-aq dau kis qabas in i?

耕種記

早期布農族的部落在深山。祖先們以月亮及天氣安排耕事。耕地時以集体輪工互相幫忙。狩獵時會平分獵物的肉。布農族在山上過著生活。

日本人教我們造田地及插秧。長輩們在田中犁田，耙鬆，耙耕，整平要插秧。聽到長輩叫喊著 tui tui tui ha ha ha 趕著牛犁田。彎著腰、手拿秧苗插秧，後面會有一個木桶放著秧苗。

秧苗長成時，布農族會相互輪工、跪地去除田中的雜草。

當稻子長穗稻時，麻雀會成群飛來田中吃稻子。長輩們也製作稻草人、竹子、罐子的驅鳥器。稻草人會在田埂中看著水稻，稻穗彎著腰變成黃色。

稻穗變黃、低垂，就像黃金一樣；我們會邀請很多人幫忙割稻，我們要準備割稻用的小鐮刀分給大家使用；也要有脫穀機一台，一半的人割稻，一半的人用脫穀機脫穀，稻穀裝入麻袋，扛到牛車上運回家。

夏天割稻仔的時候，太陽非常炎熱。割稻的工作完成後，大家都可以吃到豬肉，主人的家人也非常的高興，因為割稻的工作都完成了。